

Laik Batı Toplumunda Ailelerin Çöküşü

Bölüm 2:

Laik Batı Devletlerinde Aile Kurumunun Çöküşünün Sebepleri:

Batılı hükümetler, toplumlarındaki aile çöküşünü engellemek için çeşitli girişimlerde bulunmaya çalıştılar. Ancak, bu girişimler bir işe yaramamıştır. Bunun nedeni, aile çöküşünün başlıca sebebinin, temel laik değerler ve kapitalist liberal toplumlarda evlilik ve aile hayatını korumaya yeterince önem verilmemesi olduğunun farkında olmamalarıdır.

Liberal Kişilik ve Cinsel Özgürlükler:

Liberal toplumların “kişisel ve cinsel özgürlük” temelli kültürü, bireyin davranışlarının ve diğerlerine karşı sorumluluklarının mesuliyetini üstlendiği bir zihniyet yetiştirmekten ziyade dünyevi ve kişisel heva ve heveslerin peşinden koşmak üzerine hayata dayalı hedonistik ve kaygısız bir zihniyet yetiştirmiştir. Bu, evliliği özgürlüklerinin kısıtlanması, bekâr ve özgür olmaktan ve istedikleri kişiyle istedikleri zaman cinsel ilişkiye girmekten vazgeçmelerini gerektiren; bağlılık, sadakat ve sorumluluk korkusu sebebiyle, birçok bireyde evliliğe karşı bir nefrete/isteksizliğe neden olmuştur. Bu, birçok liberal toplumda boşanmanın ana nedenlerinden biri olan; gençlerin evlilik dışı gebelikleri, kürtajlar, bekâr anneler ve zina oranları ile sonuçlanan, her önüne gelenle beraber olunan bir kültürün fişkırmaya neden olmuştur. Independent'in yaptığı bir araştırmaya göre, Birleşik Krallık'taki evli erkeklerin %50-60'ı, evli kadınların ise %45-55'i zina yapıyor. Times'ın rakamlarına göre ise, İngiltere'deki boşanma nedenlerinin %12'si zinadan/aldatmadan kaynaklanmaktadır. Bir aile hukuku firmasında yardımcı avukat olan Abigail Lowther, ihanetin Birleşik Krallık'taki diğer boşanma sebeplerine kıyasla “hızlı bir yükselişte” olduğunu belirtti. Statista'dan gelen sayılara göre Danimarka'daki evli çiftlerin %46'sının yasak ilişkileri vardır. ABD'de ise, yapılan bazı araştırmalarda, her 3 kişiden 1'i eşini aldattığını itiraf etmiştir. Hatta liberal toplumlarda, evlilik ve sadakatin kutsallığı, “zina hizmetleri” sağlayan işletmelerin devlet içinde yasal olarak faaliyet gösterdiği ölçüde zarar görmüştür! Ancak, kişisel özgürlüğün en üst düzeye çıkarılması felsefesi, bireylere arzu ettikleri mutluluğu sunmamaktadır. İngiliz Kızıl Haç ve Ortaklarının (British Red Cross and the Co-operative) Aralık 2016'da yayınlanan bir raporu, boşanma ve aile çöküşünün Birleşik Krallık'ta epidemik bir yalnızlığa yol açtığı sonucuna ulaşmıştır. Öyle ki, 9 milyon Britanyalı yalnızdır.

Bu liberal kültür ve yaşam tarzı, bir erkeğin sayısız kadın ile evlilik dışı ilişkilere sahip olabileceği ve farklı annelerden çocuğu olan bir babanın, çocuğu veya annesi için ayda bir kez olası bir kontrol dışında başka hiçbir fiziksel veya duygusal sorumluluk almadığı durumları meydana getirmiştir. Bu davranış milyonlarca çocuğun ve kadının hayatında silinmez yara izleri bırakmıştır. Eski İngiliz Yüksek Mahkemesi Aile bölümünde Yargıç olan Paul Coleridge, bunu “nüfusun önemli bir kısmının bağlı olduğu ‘müzikal ilişkilerin’ ya da ‘partner değiştirmenin’ sonu gelmez bir oyunu ve mükemmel bir ilişki için sonsuz ve beyhude bir arayış” olarak tanımladı. Aynı zamanda ilişkinin; sadakati, bağlılığı ve ilgiyi temel alıp almadığı konusunda emin olmadıkları için evlenecek bir eş arayışında olan bireylerde güven eksikliğine sebep olan bir durumdur. Ayrıca, her önüne gelenle beraber olan ve kendi arzularının esiri olan kişilerle dolu bir sosyal çevrede yaşıyor olmaktan kaygı duyuyorlar. İşte liberal Batıdaki evlilik oranlarındaki düşüşün sebeplerinden birisi budur.

Dahası, çeşitli sektörler tarafından cinselleştirilmelerini ve nesnelleştirilmelerini onaylayarak liberal toplumlarda kadınların değerinin düşürülmesinin yanı sıra, erkekleri geçici heva ve heveslerinin peşinden koşmaya da teşvik eden liberal toplumlarca büyütülen bu tehlikeli zihniyet, Batılı toplumları sarsan aile içi şiddetin yaygınlaşmasında temel bir faktördür. Her üç kadından biri, 15 yaşından beri fiziksel ya da cinsel istismara uğradığını bildirdi (European Union Agency for Fundamental Rights). Birleşik Krallık'taki her dört kadından 1'i aile içi şiddete maruz kalmış ve her hafta 2 kadın mevcut ya da eski partneri tarafından öldürülmüştür (UK Office for National Statistics). ABD'de her 15 saniyede bir kadın, kocası veya sevgilisi tarafından dayak yemekte (Federal Bureau of Investigation) ve her gün 3 kadın, partneri tarafından öldürülmektedir (American Psychology Association). Avustralya'da ise her 3 saatte bir kadın, aile içi şiddet nedeniyle hastaneye kaldırılmaktadır (Research Centre for Injury Studies, Flinders University, Australia).

Bireysellik:

Bireyci kanserojen “Ben, benim ve bana” zihniyeti, bireyin kişisel çıkarlarının her şeyin üstünde tutulduğu ve aile yapısının temellerinin yavaş yavaş tüketildiği kapitalist toplumlarda giderek çoğalmıştır. Eşleri veya evlilikleri için en iyi olanı düşünmek yerine bireyler; kendileri için en iyi olana odaklanmasına ve buna bağlı olarak boşanma oranlarının artmasına sebep olmuştur. Bu zihniyet kendi arzularını çocuklarının ve toplumun refahının önüne koyan ve kendi zevkleri doğrultusundaki davranış ve hayat tarzlarının diğer insanlar üzerindeki zararlı etkilerinden soyutlayan bireyler üretmiştir. Bireysellik; sosyal hayatlarını, mal varlıklarını ve kişisel özgürlüklerini en üst düzeye çıkarmak için çocuk sahibi olmayı geciktiren veya reddeden kişilerin artmasına yol açmıştır. UK Office of National Statistics (ONS)'e göre, İngiltere ve Galler'de 25 yaşın altındaki kadınların doğurduğu bebeklerin oranı, 1971 yılında %47'den 2008'de %25'e düşmüştür. ONS 2010 Social Trends'in kırk raporunda, çocuklu ailelerin sayısının 1961 yılında %52'den 2009'da %36'ya düştüğü belirtilmiştir. Aynı dönemde tek kişilik hane sayısı 1,7 milyondan 7 milyona çıkmıştır. Son istatistiklere göre, Birleşik Krallık'ta 40'lı yaşların ortalarındaki kadınların çocuksuz olma olasılığı, ebeveynlerinin kendi nesillerinde olduğundan iki kat daha fazladır. Bugün, 1969'da doğmuş her 5 kadından biri çocuksuzdur. 'Generation Strain' (Kamu Politikaları Araştırma Enstitüsü'nün yakın tarihli bir raporu) yazarı olan Clare McNeil şöyle diyor: “yaşlandıklarında kendilerine bakacak çocukları olmayan 65-74 yaş arası kişilerin sayısı, önümüzdeki on yılın sonuna gelmeden iki katına çıkacaktır.” Ve “2030 yılına gelindiğinde, bu yaş grubundaki bir milyondan fazla insanın, 2012'deki 580.000 ile karşılaştırıldığında çocukları olmayacaktır.” diye uyardı. ABD Census Bureau (Sayım Bürosu)'nun 2015 yılında yayımlanan Nüfus Anketi, Amerika'daki 15 ile 44 yaş arası kadınların neredeyse yarısının (%47,6) hiç çocuk sahibi olmadığını ortaya koymuştur. Bu, Büronun 1976'da bu verileri izlemeye başlamasından bu yana en yüksek çocuksuz kadın oranını gösteriyordu. ABD'de çocuksuz kadınlar ve erkeklere yönelik “İki kişi yeterlidir: Bir çiftin tercihen çocuksuz yaşama rehberi” (Scott 2009) adlı bir ankete göre, Psychology Today tarafından aktarıldığı üzere ankete katılanların %80'i, özellikle de güçlü bir motif olarak ifade edilen 40 yaşın altındakiler şöyle diyor:

-Benim için değerli olan, özgürlük ve bağımsızlıktır.

Bireycilik aynı zamanda ebeveynlerin sadece kendi kişisel çıkarlarını gözeterek çocuklarını ihmal etmelerine, çocukların da yaşlı ebeveynlerini ihmal etmelerine ve onları zaman ve mal varlıkları üzerinde birer yük olarak görüp bakım evlerine yerleştirmelerine neden olmuştur. Kişinin kendi ailesine olan ilgisi ve diğer akrabalarını ihmal, birçok kişinin yalnızlık çekmesine yol açıp fiziksel, parasal ve duygusal sorunlarla yüzleşen geniş aileler için bir destek sisteminin yokluğuna sebep olmaktadır.

Cinsiyet Eşitliği:

Kapitalist laik toplumlarda, ekonomik yaşama karşılık olarak annelik ve aile hayatının değersizleştirilmesi söz konusudur. Tarihsel bir düzeyde Batı'nın cinsiyet eşitliği mücadelesi ve feminizmin yükselişi sosyal hayatı ve erkeğin evin geçimini sağladığı geleneksel rolü özel hayatın, anneliğin ve kadının ev hanımı olduğu geleneksel rolün üzerine koymuştur. Birçok feminist, kadına saygı ve özgürlüğün, eşleri ya da aile içi sorumlulukları üzerinde ekonomik bir bağımsızlıkla uyuşmadığını ve bu nedenle de kadının çalışmasının bir hak değil mecburiyet olduğunu iddia etmiştir. Ünlü radikal bir feminist ve 20. yüzyılın başlarındaki kadınların oy verme hakkını savunan kadın hareketinin üyesi olan Christabel Pankhurst, aile hayatı sorumluluklarının evli kadınlar için dayanılmaz bir yük, zaman ve ekonomik enerji kaybı olduğunu ve kıymetinin bilinmediğini söylemiştir.

Bu aile hayatına bakış açısı ve “Cinsiyet Eşitliği” düşüncesinin sonuçlarından birisi de, kadınlara çalışmayı sadece bir hak olarak vermekle yetinmeyip, aksine çocukların bakım ve yetiştirilmesini tek başına üstlenmek zorunda kalan bekâr anneler bile olsalar, kadının çalışmasını beklenti haline getirmiş toplumlar oluşturmuş olmasıdır. Cinsiyet eşitliği fikrinin teoride “Her şeyi olan kadın”ı üretmesi beklenirken, aslında “her şeyi yapan kadın”ı ortaya çıkarmıştır – yani annelik ve ev işlerinin sorumluluklarının üstüne bir de ailenin geçimini temin etme mücadelesi de eklenen kadını üretmiştir. Her iki ebeveynin de geçimi sağlamak için çalıştığı birçok ailede ise sürekli olarak çocuklarla vakit geçirebilmek ya da evliliği ayakta tutmak için sürdürülen mücadele çoğu kez eşler arasında gerginliğe yol açmaktadır. Nitekim erkeği ezip kadına en iyisini vermeyi telkin eden, aile ve toplumun hayrını gözetmeyen *Cinsiyet Eşitliği* elbette güçlü bir evlilik, çocuklar ve genel olarak toplum için en iyi olanı göz ardı etmektedir. Dahası, cinsel farklılıkların ve rollerin kadrini bilmeyen cinsiyet eşitliği, aynı zamanda iş yerinde ve toplumda anneliğin itibarını da yok etmiş, birçok işverenin küçük

çocuklu kadınlara esnek çalışma saatleri, gerekli ihtiyaçları için izin vermek ya da ailelerine karşı görevlerini önemsemek gibi konularda yeteri kadar imkan sağlamasına da engel olmuştur.

Materyalizm:

En üstün ideolojik hedef olarak zenginlik peşinde koşmayı belirlemiş olan kapitalist materyalist sistem, kazancı insandan ve sermayeyi toplumdaki üstün görmektir. Mütemediyen hükümetlerin sandıklarını veya şirketlerin gelirini güvence altına almayı aileyi korumaktan önemli addetmiştir. Sürekli kısa vadeli karlılık peşinde koşturma dürtüsü anneliği ve aile hayatını değersizleştirmiş ve hatta bekâr anneleri bile çalışmaya zorlayarak çocuklarını güzel bir şekilde yetiştirmelerine zaman bırakmamıştır. Gerçekten de anneleri iş hayatına döndürmek için çoğu kez finansal teşvikler olmasına karşın onların evde kalıp çocuklarını bizzat yetiştirmelerini sağlayacak çok az teşvik bulunmaktadır. Materyalizmin annelikten üstün görülmesi hamile veya küçük çocuklu kadınların toplum için bir kazanç olarak değil de çoğu kez bir şirket için yük olarak görülmesine yol açmıştır. İngiltere hukuk bürosu, Slater & Gordon tarafından 2014 yılında yayınlanan ve 500 yöneticiden oluşan bir anketin sonuçlarına göre, yöneticilerin %40'dan fazlası, doğum yapma yaşındaki kadınları, yine benzer bir rakamın ise hâlihazırda çocuğu olan bir kadını ya da bir anneyi üst düzey bir görev için işe almaktan kaçındığını itiraf etmiştir. Bu araştırmadaki yöneticilerden üçü ise, 20 veya 30'lu yaşlarındaki erkekleri, doğum iznine ayrılırlar korkusundan ötürü aynı yaştaki kadınlara tercih edeceklerini söylemişlerdir. İngiltere'de Recruitment and Employment Confederation tarafından 2005 yılında yapılan ve 98 şirketten oluşan bir anket, işletmelerinin 4'te 3'ünün hamile ya da doğum yaşında olan bir kadını işe almaktansa yasayı çiğnemeyi tercih ettiği sonucuna ulaşmıştır. Sonuç olarak, kadınlar sadece çalışıp aileleri için para kazanmaya zorlanmıyor, aynı zamanda işyerlerinde sırf bir rahimleri olduğu için ayrımcılığa maruz kalıyorlar! Sonuç olarak çoğu kadın kariyerinde bu "doğurganlık cezası" ile karşılaşmaktansa çocuk sahibi olmayı erteliyor veya çocuksuz kalmayı tercih ediyor. Öyle görünüyor ki, Batı'daki birçok kadın "ocak başına hapsolmek" yerine "ekonomik pazara köle" olmuştur. İşte bugün birçok Batılı kapitalist devletini etkisi altına almış olan düşük doğum oranları ve 'doğurganlık krizi'ni meydana getiren faktörlerden birisi de budur ve toplumları üzerinde yaşanan nüfusa bakacak insan sayısının azalması dâhil çeşitli zararlı etkiler bırakmıştır. Ayrıca, doğurganlığın azalmasına, düşük yapmaya ve anneliğin ertelenmesine bağlı olarak gebeliğe ilişkin komplikasyonlardan dolayı tüp bebek tedavisine zorlanan kadınların yaşadığı duygusal aşığılanma da unutulmamalıdır.

Sonuç:

Çoğu Batılı devletlerin toplumlarında görülmekte olan kaosu ve aile yapısındaki çöküntünün temelinde; tatbik edilmekte olan laik liberal kapitalist sistemin değer ve yasaları olduğu aşıkârdır. Aslında bu sistem özü itibarıyla; ailelerde dengesizlik ve çöküntü oluşturmak için tasarlanmış ve birçok birey ve çocuk için tarifsiz sefalet, devlet için ise sayısız soruna neden olmuştur.

Ne yazık ki, Batı'da ya da Müslüman dünyasında yaşayan Müslüman Ümmet, İslam dışı bu idealleri yücelten ve destekleyen bir sistemde yaşamaları ve çevreye entegre olmalarından dolayı, bu laik ya da materyalist değerlerden korunamamıştır. Sonuç olarak, nesiller boyunca Müslümanlar tarafından güçlü bir toplumun kalbi veya yapıtaşısı olarak kabul edilen "sağlam evlilik" ve "sağlam aile birliği" kavramları bugün Müslüman Ümmeti içinde de yok olmuştur. Müslümanlar olarak, Batı toplumlarında meydana gelen bu aile çöküşünden ciddi dersler almamız ve bu toplumsal kaosa neden olan inançları, değerleri ve sistemi reddetmemiz, bizim toplumlarımızın da aynı yıkıcı yolu izlememesi adına hayati öneme sahiptir. Buna ilaveten Ümmetimizdeki aile hayatının uyumunu ve birliğini etkileyen birçok sorunu çözmek için donatılmış olan İslam'ın sağlam değerlerini, sosyal yasalarını ve sistemini açıkça kavrayıp ve benimsemek zorundayız

"Gelecek asırlarda başarı; ancak ailenin yerini koruyan kültürlerin olacaktır." Joel Kotkin - 'Where Have All the Babies Gone?' (Bebekler Nereye Kayboldu?) kitabının yazarı ve Chapman Üniversitesi, Orange/California, ABD'de Kentsel Çalışmalar Öğretim Üyesi

Hizb ut Tahrir Merkezi Medya Bürosu Adına

Dr. Nazreen Nawaz

Hizb ut Tahrir Merkezi Medya Bürosu Kadın Kolları Müdiresi